

Fang lyden før det er for sent

19 feb. 2008 kl. 18:26

Birthe Juul Mathiasen (bma@jv.dk)

SØNDERBORG: Radiomekaniker Stig Koefoed-Nielsen sætter nålen i en gammel lakplade, og en skrattende sang toner ud af den gamle pladespiller.

-- Foreløbig har jeg ingen planer om at holde, men man ved jo aldrig, hvornår man dratter om, siger han.

I hans radioforretning Stikoni i Jernbanegade 37 kan den ældste generation træde direkte tilbage i barndommen, hvor fjernsynet endnu ikke var opfundet og radioen var et møbel på størrelse med en kommode.

Men nu er Stig Koefoed-Nielsen blevet 75 år og har erkendt, at han ikke for evigt kan blive ved at reparere radio- og tv-apparater. Derfor er han rede til at forære det meste af sin samling til en lille håndfuld mænd, der har stiftet Sønderjyllands Radiomuseum.

Sønderjyllands Radiomuseum vil gerne overtage alle Stig Koefoed-Nielsens krystalapparater, rejsegrammofoner, transistorradioer, måleinstrumenter og datidens servicemapper.

-- Det er nu, der skal tages hånd om samlingen, før den pludselig er spredt for alle vinde, siger Horst Petersen, formand for foreningen.

Han og et andet bestyrelsesmedlem, Søren Jensen, er på besøg i Stikoni og dybt opslugt af den gamle elektronik.

Det tror han også, at andre vil være, hvis det lykkes at skabe et radiomuseum:

-- Børn i dag aner ikke, hvordan en radio er bygget op. Nye apparater kan hverken skilles ad eller repareres, siger Horst Petersen.

Men hvorfor skulle nutidens unge forlade computeren og slippe mobilen for at gå på museum og studere radioer i trækasser?

-- Fordi det er spændende at vide, hvordan udviklingen er gået. Radioens historie fortæller også om samfundets udvikling. Radioen gjorde det muligt at udbrede propaganda som i Tyskland i 30'erne, men den har også været oplysende og samlet familien, forklarer Horst Petersen.

Sig ordene Braun, Saba, Grundig, Beogram og Beocenter, Arena og Royal, og de fleste over 40 husker radioen, der stod hjemme hos mor og far.

Måske den også spillede med, da man selv var flyttet hjemmefra -- indtil der var penge til noget mere moderne.

Lige nu reparerer Stig Koefod-Nielsen en B&O-model fra 1938, den første danske radio med trykknapper til valg af stationer. Og »det magiske øje« er ikke den lup, han har siddende over højre øje, men et fem kroner stort hul på apparatets forside, hvori man kan se, om man har fået fanget en station.

-- Den spiller storartet og er ganske følsom, demonstrerer han.

Stikonis samling rummer omkring 100 apparater. Det ældste er krystalradioen, hvis lyd er så svag, at den kun kan høres via hovedtelefoner. Det var dengang, familiens medlemmer måtte skiftes til at lytte:

-- Ja, man kunne også lægge hovedtelefonerne i et vaskefad af zink og på den måde forstærke lyden, fortæller Stig Koefod-Nielsen.

Han har også adskillige apparater med et, to, tre eller fire radiorør, som senere blev erstattet af transistorer, hvorpå transistorradioen var født. En teknik, som først nu er ved at blive overhalet af chippen og DAB-radioer til digitale signaler.

Foreningen Sønderjyllands Radiomuseum forestiller sig et museum, hvor publikum skal have lov at pille ved knapperne for selv at fange lyden.

Vi vil gerne lave et levende museum a la Danfoss Universe, lyder drømmen fra Horst Petersen.

Han kan nemlig huske, hvordan han som syvårig fik forbud mod at røre, da forældrene købte deres første Philips.

Søren Jensen derimod arvede sine bedsteforældres gamle radio, som han skilte ad -- og så var han solgt. Dybt fascineret af teknikken blev han senere uddannet elektromekaniker.

Stig Koefod-Nielsen oplever faktisk jævnligt besøg af yngre folk i butikken. De kommer for at købe byggesæt. Midt i en tid med køb og smid væk-mentalitet er der faktisk stadig mennesker, der selv vil fange lyden.

Sønderjyllands Radiomuseum vil udbrede kendskabet til radio- og tv-fabrikation gennem tiderne.

Vil indsamle, reparere og bevare gamle radioer, tv-apparater, pladespillere, spolebåndoptagere, kassebåndoptagere m.m.

Vil oprette et radiomuseum, helst beliggende i Sønderborgs centrum

Foreløbig har jeg ingen planer om at holde, men man ved jo aldrig, hvornår man dratter om.

Radioens historie fortæller også om samfundets udvikling. Radioen gjorde det muligt at udbrede propaganda som i Tyskland i 30'erne, men den har også været oplysende og samlet familien.